GODZIENNA

Gazeta Krakowska

Ner 239. ROK 1833. CZWARTEK 11 WRZEŚNIA

Pismo to wychodzi codzień oprócz świąt uroczystych, w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA
Kwartalna.......złp. 12
Miesięczna...... „ 5

Dziś Tobiasza Wyz.
Jutro Aureliusza Bisk.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE

Barometr zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na 0° Ω,	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf.	UWAGI.
7 27	„ 6, 131	+ 11,5	+ 7.2	Zaden	Pogoda z chmurami	
12	„ 6, 074	18,6	8 2	Pm. wschodni słaby	„ „	
11 3	„ 5, 632	19,7	5,7	„ „	„ „	
9	„ 5, 459	+ 14,2	+ 5,8	Zaden	„ „	

Część Urzędowa.

Z uchwały Zgromadzenia Reprezentantów W. M. Krakowa i Jego Okręgu w dniu 10 b. m. i r. zapadłey, mam zaszczyt wezwać PP. Kandydatów ubiegających się o urząd Zastępców Sędziów, dla każdey z trzech Instancyi ustanowić się, i obowiązki swoje przy tychże Sądach bezpłatnie sprawować mających, — aby się z podaniami swemi z dołączeniem kwalifikacyi Konstytucyą wymaganych, od daty ninieyszego wezwania, w przeciągu godzin czterdziestu ośmiu, do JW. Adama Czapskiego Reprezentanta i Członka Kommissyi Seymowo-kwalifikacyiney zgłosili.

Kraków d. 10 Września 1833 r.

Sekr: Seym: Ferdynand *Koisiewicz*.

Ceny zboża w czterech gatunkach na targowicy w Kleparzu przy Krakowie sprzedawanego

Dnia 9 i 10 Września 1833 roku.	1.		2.		3.		4.	
	Zł	gr	Zł	gr	Zł	gr	Zł	gr
Korzec Pszenicy..	19	15	17	20	14	15	12	—
— Żyta.........	12	—	11	15	11	—	10	—
— Jęczmie:...	8	15	8	—	7	24	6	15
— Owsa.......	7	—	—	—	—	—	—	—
— Grochu.....	—	—	8	24	7	15	—	—
— Jagieł.......	28	—	24	—	18	15	16	—
— Rzepaku...	27	—	26	—	23	—	—	—

Przekonali się o powyższych cenach zboża i oryginał jak zwykle podpisali.

Peszke, *Kasprzycki*, W.G.M. *Gołębiowski*, K.T.

Część Nieurzędowa.

WIADOMOŚCI Z DAWNIEYSZYCH POCZT.

AUSTRYA.

Wiedeń 24 Sierpnia.

Xiężna Berry spodziewana wkrótce w Pradze. — Z Galicyi wysłano kilkaset emigrantów polskich, na własne tychże żądanie do Triestu, zkąd odpłynęli na północno-amerykańskich okrętach do tychże krajów, w celu wyszukania tam dla siebie nowey siedziby. — Według listów z Belgradu, pamiętano także o Serwii w zawartym niedawno traktacie Rossyi z Portą; przyznane dawniey Porcie, prawo zwierzchnicze zostało zmodyfikowane tak dalece, iż na przyszłość nie będzie Turcya utrzymywać załogi w owych czterech warownych mieyscach, Sabaczu, Semendria, Usiczu i Solopie, które to warownie naydaley w rok po podpisaniu traktatu, mają bydź oddane rządowi Serbskiemu; niemniey że stosunki warowni i miasta Belgradu, postanowienie rocznego haraczu, jako też wszystkie inne sprawy Serbskie przez układy, zamiast jak dotąd w Konstantynopolu, w Petersburgu ułatwiane będą.

SZWAYCARYA.

Manheim 13 *Sierpnia.*

Tutejsza gazeta zawiera następujący list od granicy Szwaycarskiey z d. 13 b. m. »Według pogłosek miasto się Bazylea, w czterech różnych, jednak co do osnowy zgodnych listąch, miało się udać do zgromadzenia rzeszy niemieckiey i niektórych niemieckich rządów. Po uczynionem w jasnych rysach wystawieniu wydarzonych w ostatnich latach w Szwaycaryi wypadków, utrzymuje: że uznana na kongresie wiedeńskim rzesza Szwaycarska już nie istnieje. Nietylko w ogólności, warunkujący neutralność, dotychczasowy wewnętrzny stan pokoju Szwaycaryi został zniesiony, lecz jak wiadomo także, dawną rzesza tak jest rozwiązaną, że z jedney strony uznane od europeyskich mocarstw kantony po części cofnęły się od seymu, z drugiey strony inne w skutek powstań i gwałtownego oporu utworzone do seymu przystąpiły, gdy tymczasem nawet te kantony, dawne granice i nazwiska dzierżące, wewnątrz tak zupełnie są zmienione, iż po usunięciu dotychczasowych rządców, wcale inni ich mieysce zajęli, jako też niektórzy naczelnicy nawet do Szwaycaryi nie należą i pod wpływem francuzkich, włoskich, niemieckich i innych emissaryuszów zostają. Podług powinności, czci i sumienia, nie miała Bazylea w tem udziału, albowiem to miasto stanowczo przy wielokrotnie zagrożoney wierności, obstaje. — Jak mocny puklerz, stoi Szwaycarya, między sąsiedniemi państwami. — W stanie neutralnym łagodząc i hamując ich spory, każdemu podaje pożądany punkt oparcia się przy obronie. Jeżeli zaś jey posiadanie rewolucyiney propagandzie francuzkiey oddane zostanie, w ówczas zagraża równocześnie Włochy, Austryę, i resztę południowych Niemiec, tém niebezpieczniey, gdy do wszystkich tych krajów oyczystym ich przemawia językiem. Tę ważność uznało dobrze stronnictwo obalające. Tu się zebrali wygnańcy z Francyi, Włoch Niemczech. Te rezultaty są zbyt jawne. Większa część Szwaycaryi została zrewoltowaną. Nieszczęściem propaganda ogarnęła lud cały. Zebrany za lepszych czasów w Bernie skarb zostaje do rozporządzenia tey niespokoyney propagandy. Nawet pomimo natrafionego w małych kantonach Neuschatel i Bazylei oporu, nie ograniczała swey czynności na samych wewnętrznych działaniach. Wiadomo dla czego cudzoziemców wezwano do kraju; wiadomo, że zamach we Frankforcie z Szwaycaryi po części był kierowany, wiadomo, dokąd rozproszeni z Frankfortu się schronili. Przyjaźń lub neutralność sąsiadów, należy także do obrony kraju. Obwód Burgundzki, który przez kongres wiedeński rzeszy niemieckiey oddany nie został, ponieważ łącznie z Holandyą samodzielne zeń państwo utworzyć zamierzył, zeszedł prawie na francuzką prowincyą. W Afryce w Grecyi, we Włoszech widziemy barwy francuzkiey propagandy, ona rozbroiła Portugalię i wydała na łup nowomym Flibustierom. Bezimiennie działa ona w Hiszpanii i w Niemczech. Również pasza Egiptu przez nią ośmielony, podniósł chorągiew powstania. Tu zaś Rossya poznała stan rseczy i energicznem postępowaniem ocaliła te kraje. Niech to postępowanie okaże się i w sprawach Szwaycarskich; niech utrzyma miasto, którego ważność sprzymierzone mocarstwa jeszcze w r. 1815 poznały. W liście do sąsiedniego niemieckiego xięcia, w którym Bazylea, ufna jak Hamburg w r. 1813 o wdanie się o zbroyną pomoc uprasza, dodano uwagę, że bez takowey miasto, zachowanych dotąd obowiązków wiernego sąsiada nadal wypełniać nie będzie mogło, i że względem zagranicznych tém mniey wahać się wypada z udzieleniem pomocy, kiedy po rozwiązaniu rzeszy Szwaycarskiey, Bazylei zupełnie do woli zostawionem zostaie, do którego państwa przyłęczyć się zechce.«

Zurych 19 *Sierpnia.*

U nas będzie naywyższy sąd dla całey Szwaycaryi ustanowiony. Również równe miary, wagi, monety i mundury mają bydź zaprowadzone.

Za główną sprężynę Sarneńskiego związku powszechnie tu uważają P. Chambrier z Neuschatel.

Głoszą tu że Bazylea chciała się przyłączyć do W. Xięztwa Badeńskiego.

Dnia 21 *Sierpnia.*

Bazylea przysłała 3ch posłów do seymu. Ten zaś nie przyjął wierzytelnych listów i przysięgi tych posłów, ponieważ podług postanowienia z d. 5 października 1832 rozdzielającego kanton Bazyleę na 2 części, miasto tylko połowę głosu ma, i ponieważ Bazylea

nie wydała jeszcze formalnego dekretu odłączenia się od Sarneńskiey konferencyi i uznania wszelkich postanowień wysokiego seymu.

Bazylea 20 sierpnia.

Wczoray wkroczył tu znowu jeden batalion waatlandzki, 3 kompanije umieszczono w mnieyszém mieście, 2 w Reichen a 1 w Bettingen, wszystko z tamtey strony Renu. Znoszone przez mieszkańców ciężary kwaterunku i żywienia woysk związkowych są tak znaczne, że w wielkich domach właściciele 25 do 30 ludzi utrzymywać muszą. Bogate domy, wysełające żołnierzy do gospód, muszą codziennie 25 do 30 baców płacić.

Dnia 22 Sierpnia. — Rada naywyższa uchwaliła 43 głosami przeciw 28 oświadczenie, w którem uznaje seym i jego postanowienia i zarazem zrzeka się Sarneńskiey konferencyi. (G. P. S.)

FRANCYA

Paryż 20 Sierpnia.

Rozporządzeniem Królewskiem z 14 t. m. mianowany został professor Rossi z Genewy, professorem ekonomii krajowey w Paryżu.

Mustafa pasza, zyn zamordowanego w r. 1805 deja Algieru, otrzymał tu krzyż legii honorowey i odjechał wczoray do Algieru.

Uroczystość imienin Napoleona obchodzono tu w wielu miastach południowych i północnych departamentów przez sute uczty i różne zabawy; w Tulonie oświecono nawet wiele domów.

Jedno karlistowskie pismo utrzymuje, że była cesarzowa Brazyliyska wstawiła się u Króla Ludwika Filipa za swym bratem księciem Augustem Leuchtenberg, który w królowey Donnie Maryi pewne uczucia wzbudzić umiał. Jednak ta propozycya nie bardzo podobała się Królowi. Xiaże Leuchtenberg, jak wiadomo z Napoleońskiey pochodzi familii, i już o tron belgiiski ubiegał się z xięciem Nemours.

W *Nationalu* czytamy; »Hiszpania ciągle odgrywa swą zwyczayną rolę. Od wypadków lizbońskich wszystkie dzienniki usiłują odgadnąć, jakiego chwyci się stronnictwa. Czy ośmieli się do zbroyney interwencyi? czy poda rękę dla osadzenia Donny Maryi na tronie? Czy apostoliczne, czy liberalne otrzyma ministerstwo? Sądzimy, że nic z tego nie nastąpi. Król się na nic nie zdecyduje się, będzie oczekiwał wypadków, a w razie potrzeby jeszcze raz udadzą go za umarłego. (G. P. S.)

ANGLIA

Londyn 23 Sierpnia.

Onegdy świetnie obchodzono w Windsor urodziny Króla Jmci.

Times donosi względem spraw portugalskich co następuje: »Sprzeczne doniesienia dziś z Portugalii nadesłane, sprawiły trapiącą niespokoyność; sądzą, że marszałek Bourmont w tey chwili z siłą zbroyną ku Lizbonie dąży, celem spierania się o posiadłość tey stolicy. Tego zdania nie potwierdza jednak żadne *factum*, w doniesieniach z Portugalii zawarte. Jedna rzecz jest pewna, że d. 12, pod którym z Lizbony datowane są listy, marszałek w bliskości stolicy bydź niemógł; listy z Oporto z d. 10 donoszą, że wieczór tylko kilka mil od tego miasta się znaydował. Jeżeli znaczny korpus hiszpańskiego woyska nie połączył się z marszałkiem, co niektórzy, jednak bez wskazania pewnego źródła, utrzymują; w żadnym razie nie posiadal dostateczney siły do natarcia na Lizbonę. Sądzą dla tego także w Porto, że jedyny zamiar marszałka jest ufortyfikowanie Amaranthe, zajęcie tam z swem woyskiem stanowiska i zabezpieczenie posiadania północnych prowincyi, w nadziei jakiegokolwiek korzystnego zdarzenia, lub w razie potrzeby utrzymania wolnego odwrotu do Hiszpanii. Wyglądamy z nadzwyczayną ciekawością nayblizszych doniesień z Portugalii.

Z Malty pod d. 24 lipca donoszą, że basza Egiptu uzbraja się na wyprawę do Arabii, gdzie przez pewnego tureckiego rabusia niespokoyności w okolicy Dschidda są popełnione i karawany zdzierane bywają.

Posłowie francuzki, pruski i austryacki odprawili wczoray naradę z lordem Palmerstonem.

Rozprawy parlamentowe obydwóch izb w krótce zamknięte zostaną, albowiem ministrowie jako też i oppozycya pragną zakończenia tychże. Izba niższa zatrudniała się wczoray ustanowieniem pensyi dla członków swoich, co zwyczaynie bywa ostatnią pracą przed ukończeniem narad. Izba niższa odłoży swo-

je prace do środy, dla dania dosyć czasu izbie wyższey, do ukończenia interessów zaległych. Mniemają powszechnie, że król osobiście prorogować będzie parlament we czwartek. (G. P. S.)

PORTUGALLIA

Oporto 10 *Sierpnia.*

Marszałek Bourmont odstąpił od oblężenia naszego miasta, i zbiera wszystkie siły koło Vallonga; mówią iż także Don Miguel i xiąże Cadaval udadzą się na tę pozycyą.— Migueliści opuścili zupełnie północny brzeg rzeki Duero, i zabrali wszelkie swoje sprzęty wojenne i amunicyą, lecz obok tego zburzyli założone przez siebie fortyfikacye i szańce; także z południowego brzegu oddalili się zupełnie, oprócz Villa-Nuova, które wraz z panującym nad Duero zamkiem, jeszcze zawsze obsadzone trzymają. Woyska Bourmonta zniszczyły 14000 kuf wina, które należały do kompanii kupców portugalskich. Własność Anglików nie została naruszoną, pozostaje jednak w mocy Miguelistów.— Według doniesień z Lizbony, zdaje się, że Villaflor zatrudnia się śpiesznie organizacyą woyska; ma on już mieć do 10,000 ludzi woyska pieszego do swey dyspozycyi, (?!) którzy już gotowi są do wyruszenia; mówią też, iż naywiększa część miguelistowskiey policyi, która z xięciem Cadaval odeszła, powróciła do Lizbony i wcielona została do woyska Donny Maryi.— Margrabia Saldanha, który tu w Oporto dowodzi, dzieli teraz swoje siły na brygady, które chce wysłać za woyskami marszałka Bourmont, dla niepokojenia tychże na wzgórzach Matorinhos.— Okręt wojenny *Donna Marya* stoi pod Oporto, którym dowodzi kapitan Heary, cała eskadra spodziewana tu co chwila.

Lizbona 13 *Sierpnia.*

Na mocy rozporządzenia Don Pedra z d. 3, zostają mianowani w roku 1828 dotychczasowi dyplomatyczni posłannicy portugalscy przy różnych dworach, za uwolnionych ogłoszeni, między któremi posłowie hr. Oriola w Berlinie, baron Vittasseca w Wiedniu, da Cruz Guerreiro w Petersburgu, Pereiro w Rio-Janeiro, również posłannicy przy dworach w Neapolu, Sztokolmie, Paryżu, Madrycie i Wiedniu. Drugiém rozporządzeniem zostają konsulowie uwolnieni. Odezwę Don Miguela do narodu i żołnierzy, kazał Don Pedro umieścić w urzędowey gazecie. Po odebraney wiadomości o wyruszeniu 8000 miguelistów z pod Oporto ku Lizbonie i połączenie się tychże w Koimbrze z 6000 xięcia Cadaval, wysłano batalion tuteyszego woyska do Torres-Vedras; sądzą, że xiąże Terceiry za kilka dni z 4000 regularnego woyska przeciw miguelistom wystąpi. Pilnowanie miasta będzie 7 do 8000 ludzi gwardyi narodowey poruczone. Kilka okrętów konstytucyonistów odpłynęło celem usiłowania opanowania Figueiry i przecięcia związków Don Miguela z morzem: obawiają się że się to nieuda, ponieważ teraz znaczne siły miguelistów w Koimbrze się znaydują. Peniche jest w ręku konstytucyonistów. Dnia 8 miały dwa parowe okręty z woyskiem odeyść dla wzmocnienia załogi, a admirał Napier zamierzał za niemi się udać dla działania zgodnie z xięciem Terceiry, ale w chwili odpłynienia odebrano wiadomość, że oddział guerillassów, z maytków byłey miguelistowskiey flotty złożony, obszedł Lagos. To spowodowało zmianę planu.

Rozgłaszana wieść, jakoby xiąże Palmella miał popaść w niełaskę u Don Pedra i bydź od urzędu usuniętym, okazała się fałszywą, i owszem zapewniono nas teraz, iż tenże wysłany został z szczególnemi poleceniami do Anglii, i że skoro z tamtąd powróci, mianowany będzie w mieysce xięcia Cadaval, prezydentem izby parów; jedyna dostoyność, na jaką wywyższyć tego męża, jeszcze w mocy rejenta było.— W tych dniach wyjdzie dekret względem zwołania kortezów na 1 dzień września, do którego dnia teraźnieysi ministrowi utrzymani będą.

(G. P. S.